

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Rayon/ Munițipiy

Yaşamak eri

Üretmāk kurumnarı:

Ürenicinin adı, soyadı

GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURASI

**BAKALAVRA İÇİN EKZAMEN
LİŤEY ÇEVİRİMİ**

Real profili

Mayın 19, 2021

Tamannamak vakıdı – 180 minut

Läzımnı tedariklär: *maavi renkli kalem.*

Ürenici için nasaatlar:

- Dikat oku herbir cümleyi, verilmiş işi tamanna.
- Kendibaşına işlä.

İi saatlan!

Toplam sayısı: _____

Yaşardılar onnar diil pek varlıklı, ama uşaklar bunu duymazdılar, zerä ev içindä ölä yaşamaktı, ani uşaklar duyardılar kendilerini en zengin hem hepsindän kısmetli. Onnar bilmäzdilər, ne o hasretlik hem çokgörmäk.

Tanas, uşakların bobası, sayardı, ani bu en büyük kısmetlän evin içini doldurêr uşakların anası, onun karısı – Tudorka. Tanas doyamazdı siiretmää hem mayıl olmaa eşinä.

Bu gün uşaklarlan barabar çekettilər onnar dizmää alboma patretleri. Tä ellerinä geçti onnarın düün patredi.

- Ya bak, mamu ufacık hem incecik tätünun yanında, - şaştı büyük kızçaazları, - şindiya kadar bän bunu hesap almadıydım.

- E nicä siz evlendiniz? - sordu o.

Tanaslan Tudorka baktılar biri-birinä. Onnarın evlenmesini zordu annatmaa hem inandırmaa birkimseyä. İkisi dä bilärdi, ani gelecek vakıt, nezaman onnar uşaklarına annadaceklar, ani kısmetä yol diil kolay, ani haliz kısmet veriler zor hem diil birdän...

Yaklaşardı bitki günnär şkolada. Ürenmektän kaarä, onnar biri-birinä annadardılar kendi düşünmeklerini yaşamak için, payedärdilər kahırlarını hem sevinmeklerini, nicä en ii dostlar.

Geldi o gün, açan Tudorka söledi, ani beener bir çocu. O savaşardı annatmaa, ne o sevda. Tanasa sa karannık çöktü, ama o göstermedi bunu, yaptı ölä, sansın pek sevindi Tudorka için. O günü Tanas sandı, ani avşam olmayacak. Avşamnen o çıktı çayıra su boyuna. Orada üzükoyunu düştü eşil çimen üstünä da seftä aaladı seslän, nicä aalamadıydı küçüklüündän beeri.

Küüdä salardı köpeklär, baarışardı oynayan uşaklar, çimennär içindä çekirgä kıvradardı gözäl türküsünü. Ama Tanas can acısından bişey işitmärdi...

Mariya Kuyumcu “Uzak yol yakın kısmetü”

№	İtemnär	Ballar	
I	Verili fragmentä analiz yapın	28 bal	
1.	Teksti dikatlı okuyun da aşadaki soruşlara cuvap verin: a) neçin uşaklar duymazdılar, ani onnarın aylesi diil pek varlıklı? (3 cümlä);	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
	b) bu gün uşaklarlan barabar onnar ne çekettilər yapmaa? (2 cümlä)	L 0 1 2	L 0 1 2
2.	Tanaslan Tudorkanın aylesini yazdırın. (4 cümlä)		

		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
3.	Kayılsınız mı, ani büyük kısmetlän evin içini ana doldurêr? Kendi görgünüzä temellenip, fikrinizi açıklayın. (5 cümlä)	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
4.	Nicä siz düşünersiniz, ne annattılar Tanaslan Tudorka kendi uşaklarına, patretleri bakarak? (4 cümlä)	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
5.	“... haliz kısmet veriler zor hem diil birdän...” Verili deyimin maanasını açıklayın. (4 cümlä)	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
II	Aşaadaki soruşlara cuvap verin	29 bal	
1.	Çıkarın teksttän: a) <i>iki</i> adlık saabilik formasında, çokluk sayısında da temel formasına koyun, hallanmak tipini belli edin;	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4

	b) <i>iki</i> laf küçüldek formasında, söz payını belli edin; _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
	c) <i>iki</i> izafet konstrüksiyasında lafbirleşmesi, onnarın hesaplarını belli edin. _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2.	Verili aderliklerin morfolojiya nişannarını yazın (çëşit, hal, sayı): birkimseyä (inandırmaa) - _____ onnar - _____ bunu - _____ bişey (işitmärdi) - _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3.	Aşaadakı verili laflara getirin: a) sinonim b) antonim kısımətli - _____ zengin - _____ barabar - _____ zor - _____ çekettilər _____ kahır - _____ kahır - _____ büyük - _____ bitki - _____ gözäl - _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4.	Verili lafa “ <i>göstermedi</i> ” morfolojiya analizini yapın. _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizini yapın. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

